

Gedragscode Wetenschappelijk Instituut 50PLUS omtrent wetenschappelijke integriteit

Veel beslissingen in onze kennissamenleving worden genomen op basis van wetenschappelijk onderzoek, de rol ervan neemt steeds meer toe. “Wetenschap” wordt gedefinieerd in de Code of Conduct for Research Integrity¹ als *“the quest for knowledge obtained through systematic study and thinking, observation and experimentation”*.

Het vormt de grondslag voor politieke besluitvorming, is bepalend voor maatschappelijke en economische ontwikkeling en groei. Voor juiste toepassing en goed functioneren van de wetenschap is wetenschappelijk integriteit van essentieel belang om de betrouwbaarheid van uitkomsten te garanderen.

Het Wetenschappelijk Instituut 50PLUS (nader te noemen WI) hecht veel waarde aan de kernvoorwaarden van wetenschappelijke integriteit en heeft daarom deze gedragscode opgesteld die een rol kan spelen in het belang van integere wetenschapsbeoefening.

Reikwijdte

- 1.1 Deze gedragscode is van toepassing op het door het WI opgedragen wetenschappelijk onderzoek, zowel publiek als privaat gefinancierd voor zowel fundamenteel als toegepaste en praktijkgericht onderzoek. Onderzoek omvat alle activiteiten die aan de onderzoekspraktijk verbonden zijn.
- 1.2 Deze gedragscode is bindend uit hoofde van zelfregulering van het WI en dus ook bindend voor de instellingen aan wie het WI opdrachten verstrekt en de daaraan verbonden individuele onderzoekers, (project) begeleiders en leidinggevenden voor zover zij de opzet en uitvoering van het onderzoek mede bepalen.
- 1.3 Deze gedragscode kan grenzen aan of overlapping hebben met andere gedragscodes voor onderzoekers of wettelijke voorschriften. Als de onderzoeker deze heeft geschonden laat dat onverlet dat mogelijk ook normen van deze gedragscode niet zijn nageleefd. Schending van de wetenschappelijke integriteit kan leiden tot een klachtprocedure via het WI.

Principes

- 1.4 Integer onderzoek berust op principes, zij zijn niet alleen leidend voor de individuele onderzoeker maar ook voor andere bij het onderzoek betrokken partijen zoals de instellingen waarbinnen

---

1 European Code of Conduct for Research Integrity; ALLEA-code, revised version 2017

het onderzoek plaatsvindt, financiers van onderzoek en wetenschappelijke verenigingen.

- 1.5 Deze gedragscode baseert zich op vijf breed gedragen principes die van eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid². Deze principes kunnen worden gezien als “deugden” van een goed onderzoeker. Die brengen de onderzoeker ertoe in allerlei verschillende en wisselende omstandigheden de juiste keuzes te maken. Bij conflicterende principes zal een afweging moeten worden gemaakt aan welke van die principes in welke mate voorrang moet worden gegeven.

Te hanteren normen voor onderzoekspraktijken

- 1.6 De hiervoor benoemde principes kunnen worden uitgewerkt in meer concrete normen voor goede onderzoekspraktijken. Deze normen zijn richtlijnen waaraan de onderzoeker, al dan niet in teamverband, zich moet houden. Zij hebben betrekking op al de verschillende fasen van het wetenschappelijk onderzoek inhoudende het ontwerp, de uitvoering, verslaglegging, beoordeling en peer review en de communicatie.
- 1.7 De normatieve waarden zijn uitvoerig beschreven in de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 waarnaar in deze code wordt verwezen en als annex wordt toegevoegd.
- 1.8 Naast de specifiek uitgewerkte normen geldt voor alle onderzoeksfasen dat deze moeten plaatsvinden in een open, veilige en inclusieve cultuur, opdrachtgever WI noch begeleiders of leidinggevenden mogen de onderzoeker zodanig onder druk zetten dat daardoor de hiervoor genoemde principes door hem of haar worden overschreden.

Zorgplichten van WI 50PLUS

- 1.9 Het WI heeft de verplichting om zorg te dragen voor een werkomgeving waarbinnen goede onderzoekspraktijken worden bevorderd en gewaarborgd. Dilemma's moeten kunnen worden gedeeld en gemaakte fouten moeten kunnen worden besproken zonder dat de onderzoeker bang hoeft te zijn voor de consequenties. Bij een redelijk vermoeden van niet-naleving van de hiervoor genoemde principes en normen door de begeleider, projectleider, onderzoeksdirecteur of andere leidinggevende van de onderzoeker dient het WI dit te melden aan de desbetreffende instantie of vertrouwenspersoon.

---

2 Bronvermelding Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018, pag. 13 hoofdstuk 2 Principes

Gelet op de beperkte omvang van het WI bestuur alsmede ter ondersteuning van volstrekte onpartijdigheid sluit het WI zich aan bij de door de Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam ingestelde commissie of functionaris ten aanzien van integriteitsklachten. Deze commissie of functionaris zorgt voor een zorgvuldige en eerlijke procedure voor de behandeling van de klachten. Deze aansluiting van het WI is mogelijk gemaakt via het vervatte in artikel 1.2 lid 7 van de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit. De uitspraken van de commissie of functionaris zijn voor het WI en de klager bindend.